

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-10Csp/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7523201253
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Trnečková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7523201253.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudkyňou Mgr. Janou Trnečkovou, v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtina 48, Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtina 48, Bratislava, proti žalovanému A. B., narodenému X. XXXXXXXX XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, E. F. G., v konaní o zaplatenie 652,65 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva a žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Košice – okolie dňa 27. februára 2023 sa pôvodný žalobca – obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava (ďalej v rozhodnutí aj len "pôvodný žalobca" alebo "právny predchodca žalobcu," prípadne "postupca" či "banka") – domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 652,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 652,65 eur od 21. januára 2023 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žaloba bola odôvodnená tým, že medzi pôvodným žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 18. októbra 2012 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty H., D. (ďalej v rozhodnutí len "Zmluva"), na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXX. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 21,24 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 900,00 eur a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 30,00 eur. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok bola po skončení príslušného mesiaca vystavená a dlžníkovi odoslaná informácia z informačného systému banky o obratoch, tzv. výpis z bankovej knihy, obsahujúca okrem iných údajov aj rozpis transakcií, všetkých poplatkov a úrokov spojených so správou a používaním kreditnej karty a čerpaním a splácaním poskytnutého úverového rámca, výšku povinnej splátky a dátum jej splatnosti. Žalovaný si napriek viacerým výzvam nespĺnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo Zmluvy. Pred odstúpením pohľadávky na vymáhanie vystavil pôvodný žalobca k 6. januáru 2023 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom k 31. decembru 2022, a to s konečným zostatkom na úhradu vo výške 652,65 eur. Žalovaný si nespĺnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy, t.j. do 20. januára 2023. Pôvodnému žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t.j. od 21. januára 2023 do zaplatenia.

3. Na preukázanie ním tvrdených skutočností pôvodný žalobca v žalobe označil a súdu predložil Žiadosť žalovaného z 19. septembra 2012, podpísanú bankou 18. októbra 2012, číslo zmluvy XXXXXXXX, fotokópiu občianskeho preukazu žalovaného, fotokópiu Informatívneho dokladu SIPO a Výpis z Quatro Šikovej karty k 6. januáru 2023.

4. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 12. apríla 2023, pôvodný žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podal návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu. Návrh odôvodnil tým, že na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzatvorená medzi ním a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. ako postupcami a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava ako postupníkom, bola jeho pohľadávka voči žalovanému, zaplatenie ktorej je predmetom tohto sporového konania, postúpená spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. Spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. vyjadrila súhlas so vstupom do tohto konania. K návrhu pôvodný žalobca priložil Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok z 30. novembra 2017, Dodatok č. 6 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok, uzavretý dňa 20. decembra 2022, Žiadosť o postúpenie a prevod zo 7. marca 2023, prevzatú 17. marca 2023, Prílohu č. 3 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok a Oznámenie o postúpení pohľadávok z 23. marca 2023, adresované žalovanému.

5. Uznesením č. k. 10Csp/45/2023-53 z 28. apríla 2023, právoplatným dňa 20. mája 2023, súd vyhovel návrhu pôvodného žalobcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom sporu, z pôvodného žalobcu na obchodnú spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava a pripustil, aby vstúpila do konania na miesto žalobcu. Vzhľadom na uvedené súd ako so žalobcom ďalej konal s obchodnou spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o., (ďalej len "žalobca").

6. Podaním, doručeným dňa 10. júla 2023, žalobca v reakcii na výzvu súdu doplnil žalobu poukazom na to, že žalovaný dňa 19. septembra 2012 vyplnil Žiadosť o vydanie Quatro Šikovej karty (ďalej len "Žiadosť"), pričom v zmysle Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., platných a účinných v čase podpisu Žiadosti (ďalej aj len "Obchodné podmienky"), prijatím a schválením Žiadosti došlo k uzatvoreniu zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty H., D.. Uvedená Žiadosť bola schválená dňa 18. októbra 2012, o čom svedčí podpis na uvedenej Žiadosti, ktorá bola súdu zaslaná spolu so žalobou.

Žalobca súčasne poukázal na to, že kreditná karta je forma revolvingového úveru, t.j. automaticky obnovovaného úveru, ktorý je čerpaný používaním tejto karty. Žalovaný ako majiteľ karty môže, ale nemusí tento úver čerpať. Z kreditných a debetných transakcií žalovaného vyplývajúcich z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu žalovaného jednoznačne vyplýva, že žalovaný vyplnením a podpísaním Žiadosti súhlasil s opakovaným obnovením úverového limitu, keďže kreditnú kartu dlhodobo využíval v súlade s Obchodnými podmienkami.

Reagujúc na výzvu súdu, žalobca ďalej ozrejmil, že v žalobe došlo k chybe v písaní v časti týkajúcej sa výšky štandardnej úrokovej sadzby. Vysvetlil, že ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 900,00 eur so zmluvným úrokom vo výške 23,76 % ročne a so štandardnou splátkou vo výške 30,00 eur mesačne.

Na margo posúdenia schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver žalobca uviedol, že tieto skutočnosti vyplývajú priamo z článku II. Zmluvy, kde žalovaný vyplnil informácie týkajúce sa priemerného čistého mesačného príjmu, a rovnako bol povinný uviesť názov zamestnávateľa. Žalobca mal preto za to, že jeho právny predchodca riadne splnil podmienky upravené v § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

V súvislosti s dopytom súdu k ukončeniu zmluvného vzťahu žalobca uviedol, že žalovaný začal úverový rámec čerpať od 9. novembra 2012. Doplnil, že v súlade s čl. V. bodom 35 písm. a) Obchodných podmienok jeho právny predchodca listom zo 4. marca 2020 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške.

Žalobca ďalej zdôraznil, že s výškou ročnej úrokovej sadzby, výškou schváleného úverového rámca i výškou štandardnej mesačnej splátky bol žalovaný počas trvania úverového vzťahu oboznámený každý mesiac, a to vo forme mesačne zasielaných výpisov z kreditnej karty. S výškou štandardnej ročnej úrokovej sadzby bol žalovaný oboznámený aj prostredníctvom Cenníka VÚB, a.s. pre produkty vydané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Zároveň vyslovil presvedčenie, že ročnú percentuálnu mieru nákladov v Zmluve nie je možné určiť z objektívnych dôvodov. Argumentoval tým, že revolvingový úver, ktorý bol jeho právnym predchodcom poskytnutý žalovanému aj v posudzovanom prípade, je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Z uvedeného dôvodu v priebehu trvania revolvingu nie je možné na počiatku zmluvného vzťahu určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, pretože úver sa čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa, čím sa menia údaje relevantné pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov.

K poukazu súdu na absenciu náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spočívajúcej v uvedení doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, žalobca obdobne uviedol, vychádzajúc z toho, že žalovanému bol poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru, a to revolvingový úver, typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu, že z objektívnych dôvodov nie je možné určiť ani termín konečnej splatnosti úveru, ktorý je typický pre splátkové úvery uzavreté na dobu určitú. Vo vzťahu k dobe trvania úverového vzťahu odkázal na čl. X. bod 60 Obchodných podmienok, v zmysle ktorého sa úverová zmluva uzatvára na dobu neurčitú, čím zákonnú povinnosť uvedenia doby trvania zmluvy považoval za splnenú.

Súčasťou písomného podania žalobcu bol prehľad žalovaným v období od 9. novembra 2012 do 16. augusta 2019 realizovaných debetných transakcií v celkovej výške 7 505,00 eur s vyznačením dátumu každej z transakcií, dátumu jej zúčtovania, jej popisu a sumy, rovnako ako aj prehľad žalovaným v období od 7. decembra 2012 do 12. januára 2022 vykonaných kreditných operácií, t.j. úhrad v celkovej výške 8 119,16 eur s vyznačením dátumu každej z transakcií, dátumu jej zúčtovania, jej popisu a sumy.

K špecifikácii sumy uplatnenej vo výške 652,65 eur žalobca uviedol, že táto predstavuje debetný stav na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov, poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poisťného plateného bankou v súvislosti s poistením. Žalovaná suma 652,65 eur tak pozostáva z istiny vo výške 355,06 eur, poplatkov vo výške 17,00 eur, štandardného úroku vo výške 213,79 eur a sankčného úroku vo výške 66,80 eur.

Žalobca súčasne oznámil, že berie žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 83,80 eur (poplatky a sankčný úrok) s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť, a navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil. S ohľadom na čiastočné späťvzatie zároveň upravil petit žaloby a navrhol, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť mu sumu vo výške 568,85 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 568,85 eur od 21. januára 2023 do zaplatenia a náhradu trov konania.

V prílohe podania súdu (opätovne) predložil Výpis z Quatro Šikovnej karty k 6. januáru 2023 a ďalej aj Obchodné podmienky pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s., účinné od 15. septembra 2011, Cenník VÚB, a.s. pre produkty vydávané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., platný od 1. decembra 2009, Predžalobnú upomienku z 31. januára 2020 s fotokópiou vrátenej poštovej obálky a Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo 4. marca 2020.

7. S poukazom na § 145 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") súd nerozhodoval o čiastočnom späťvzati žaloby, ku ktorému došlo uvedeným podaním žalobcu, a vo veci konal ďalej o zvyšku nároku uplatneného žalobou bez rozhodovania o zastavení konania v časti vymedzenej čiastočným späťvzatím žaloby.

8. Žalovaný, ktorému boli písomné podania žalobcu doručené dňa 11. septembra 2023, na tieto žiadnym spôsobom nereagoval, svoje právo nevyužil a k žalobe sa nevyjadril. Žiadne prostriedky procesnej obrany v spore nepoužil.

9. Súd vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania na základe listinných dôkazov predložených stranami v súlade s § 297 písm. b) CSP, podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur. Rozsudok bol vyhlásený verejne dňa 20. decembra 2023, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené postupom podľa § 219 ods. 3 CSP.

10. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení pôvodného žalobcu i žalobcu z 12. apríla 2023 a z 10. júla 2023, posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu, vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

11. Dňa 19. septembra 2012 žalovaný vyplnil a podpísal predtlačенý formulár označený ako Žiadosť o – nečitateľné, číslo Zmluvy XXXXXXXXX (ďalej aj len "Zmluva," prípadne "Žiadosť") (č. I. 5 spisu), ktorý bol zo strany právneho predchodcu žalobcu – spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s. – konajúceho prostredníctvom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., podpísaný následne dňa 18. októbra 2012. Z čl. III. Zmluvy vyplýva, že žalovanému mal byť poskytnutý úver s úverovým rámcom vo výške 900,00 eur, so štandardnou mesačnou splátkou 30,00 eur, splatnou v 15. deň v kalendárnom mesiaci (v zmysle čl. V. bodu 1. Zmluvy), a so štandardnou úrokovou sadzbou v zmysle platného Cenníka 1,98 % mesačne / 23,76 % ročne. V čl. V. Zmluvy, označenom Vyhlásenia klienta, žalovaný v bode 10. vyhlásil, že pred podpisom tejto Žiadosti sa oboznámil s (a) Obchodnými podmienkami, ktoré sú súčasťou tejto Žiadosti, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať, (b) Cenníkom, ktorý je prílohou tejto Žiadosti, štandardnou úrokovou sadzbou a sankčnou úrokovou sadzbou a spôsobom ich určenia, (c) zmluvnými podmienkami prostredníctvom formulára pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý mu bol písomne doručený a prevzal ho, a v bode 18. vzal na vedomie, že je oprávnený odstúpiť od Zmluvy za podmienok podľa čl. X. bodu 64 Obchodných podmienok. Na rovnakom mieste, v čl. V. Zmluvy, je v bode 2. uvedený indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len "RPMN"), vrátane vzorca výpočtu, z ktorého vyplýva, že za predpokladu, že štandardná úroková sadzba a poplatky zostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené; klient vyčerpá spotrebiteľský úver platbou kartou u obchodníka dňa 1. novembra 2011, a to vo výške 900,00 eur, a tento bude splácať 50-timi splátkami vo výške prvej až predposlednej splátky 30,00 eur a poslednej splátky 21,74 eur, bude RPMN 29,22 %, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, 1 491,74 eur, a teda celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom 591,74 eur. V bode 3. čl. V. Zmluvy bol obsiahnutý údaj o priemernej hodnote RPMN pre kreditné karty na Slovensku: 23,10 %.

Obsahom čl. I. Zmluvy boli Osobné údaje o klientovi a čl. II. Zmluvy Údaje o zamestnaní. Z týchto častí Zmluvy vyplýva, že žalovaný bol v čase uzavretia Zmluvy ženatý s vyživovacou povinnosťou voči dvom deťom, vlastnil platobnú kartu, jeho náklady na bývanie činili 150,00 eur priemerne za mesiac a bol zamestnancom s priemerným čistým mesačným príjmom 600,00 eur.

12. Podľa čl. V. (Zúčtovanie, úhrada a platba) bodu 35. Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s., účinných od 15. septembra 2011 (ďalej len "Obchodné podmienky") (č. I. 77-78 spisu), ak klient nezrealizuje úhradu povinnej splátky, správca (pozn. súdu: Consumer Finance Holding, a.s.) ho vyzve na jej vyrovnanie. V prípade, ak banka eviduje voči klientovi pohľadávku po lehote splatnosti, ktorú klient neuhradil ani v zmysle výzvy, má právo dočasne alebo natrvalo obmedziť realizáciu transakcií držiteľa karty na všetkých kartových účtoch vedených na meno klienta. Ak klient napriek výzve nezaplatí povinnú splátku v stanovenej lehote, banka má právo využiť jeden alebo viacero z nasledovných prostriedkov: (a) vyhlásiť dlžný zostatok za okamžite splatný, (b) domáhať sa vrátenia a ukončiť platnosť karty, (c) uspokojiť svoju pohľadávku z poskytnutého zabezpečenia, (d) vymáhať pohľadávku súdnou cestou, pričom banka má právo vymáhať od klienta všetky náklady spojené s uplatnením a vymáhaním pohľadávky, (g) postúpiť pohľadávku tretej osobe.

Podľa čl. X. (Zánik zmluvy o vydaní a používaní Karty) bodu 60. Obchodných podmienok zmluva, ktorej súčasťou sú tieto Obchodné podmienky, sa uzatvára na dobu neurčitú.

V zmysle bodu 61. naposledy označeného článku Obchodných podmienok zmluva zaniká: a) odstúpením od zmluvy, b) dohodou zmluvných strán, c) výpoveďou ktorejkoľvek z nich.

13. Žalobcom dodatočne predloženým listom z 31. januára 2020, označeným ako Predžalobná upomienka (č. I. 70 spisu), pôvodný žalobca žalovanému oznámil, že k uvedenému dňu eviduje ku kreditnej karte č. XXXXXXXXXXXX nedoplatok na splátkach vo výške 90,00 eur, a žalovaného žiadal o jeho bezodkladnú úhradu s upozornením, že ak do 14. februára 2020 nedôjde k úhrade, bude oprávnený úver zosplatiť. Z pripojenej fotokópie poštovej obálky (č. I. 72 spisu) vyplýva, že zásielka obsahujúca predmetnú listinu bola dňa 19. februára 2020 určená na jej vrátenie odosielateľovi z dôvodu, že nebola prevzatá v odbernej lehote.

14. Z rovnako dodatočne predloženého Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo 4 marca 2020 (č. I. 71 spisu) vyplýva, že pôvodný žalobca žalovanému oznámil, že keďže napriek výzve na doplatenie splatných splátok a upozorneniu na stratu možnosti splácať poskytnutý úver formou mesačných splátok, dlžné splátky v stanovenej lehote neuhradil, stal sa jeho dlh z kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXX splatným v celom rozsahu naraz. Zároveň ho informoval, že dlžná čiastka predstavuje k uvedenému dňu sumu v celkovej výške 954,01 eur a táto sa bude ďalej úročiť zákonným úrokom z omeškania.

15. Z Výpisu z Quatro Šikovnej karty, vyhotoveného k 6. januáru 2023 (č. I. 8-18 spisu), súd zistil, že žalovaný výbermi hotovosti, ale aj prostredníctvom platieb kartou čerpal v období od 9. novembra 2012 do 16. augusta 2019 peňažné prostriedky v celkovej výške 7 505,00 eur. Celkové plnenie žalovaného v prospech kartového účtu (súčet kreditných transakcií) predstavuje sumu 8 122,62 eur. Posledná úhrada bola žalovaným realizovaná dňa 12. januára 2022.

16. Z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 30. novembra 2017 (č. I. 45-47 spisu), jej Dodatku č. 6 z 20. decembra 2022 (č. I. 42-44 spisu) a Žiadosti o postúpenie a prevod zo 7. marca 2023 (č. I. 48 spisu) a jej Prílohy (č. I. 39 spisu) vyplýva, že spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému, vyčíslenú k 1. marcu 2023 ako k rozhodujúcemu dňu vo výške 652,65 eur, na žalobcu, a to s účinnosťou k 17. marcu 2023.

17. Listom z 23. marca 2023 (č. I. 40 spisu) postupca (pôvodný žalobca) oznámil žalovanému, že k 17. marcu 2023 postúpil svoju pohľadávku zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXX uzavretej 10. novembra 2012 so žalovaným na žalobcu.

18. Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

19. Podľa § 261 ods. 3 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, t.j. do 31. decembra 2012 (ďalej len "Obchodný zákonník"), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

20. Podľa § 273 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Odchylné dojednania v zmluve majú prednosť pred znením obchodných podmienok uvedených v odseku 1.

21. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, t.j. do 31. decembra 2012 (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z. z."), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom

úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 1 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

24. Podľa § 2 písm. a) a písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

26. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

27. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

28. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

29. Podľa § 9 ods. 2 písm. a), písm. b), písm. d), písm. f), písm. g), písm. i) a písm. w) zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu.

30. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w),

b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,

c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

31. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

32. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

33. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, t.j. do 30. septembra 2013 (ďalej len "Občiansky zákonník"), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

34. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

35. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

36. Podľa § 524 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

37. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení zákona č. 299/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, t.j. v znení účinnom od 1. januára 2017 (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017"), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

38. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

39. Podľa § 25i ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 ustanoveniami tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2017 sa spravujú aj právne vzťahy upravené týmto zákonom, ktoré vznikli pred 1. januárom 2017; vznik týchto vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2017 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2016.

40. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, t.j. do 31. decembra 2012 (ďalej len "zákon o bankách"), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

41. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

42. Súd dospel k nasledujúcemu právnomu záveru:

43. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že dňa 18. októbra 2012 bola medzi právnym predchodcom žalobcu ako bankou a žalovaným uzavretá zmluva o (revolvingovom) spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úverový rámec, t.j. určitú dojednanú výšku peňažných prostriedkov, ktoré mal žalovaný možnosť čerpať prostredníctvom kreditnej karty a ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť veriteľovi v dohodnutých mesačných splátkach. Medzi žalovaným a bankou bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, avšak v danom prípade sa zároveň jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný obsah Zmluvy, jej formulárových zmluvných podmienok pred jej podpisom podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že právny predchodca žalobcu používal vzorový text zmluvy, zmluvných podmienok vo viacerých prípadoch pri poskytovaní pôžičiek spotrebiteľom. Žalovanému poskytol veriteľ úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ, čo je zrejmé aj z jeho označenia v Zmluve menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého pobytu. Na uvedenú Zmluvu sa vzhľadom na kritériá obsiahnuté v § 1 ods. 2 a § 2 písm. a), písm. b) a písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. vzťahuje aj uvedený zákon, pretože právny predchodca žalobcu poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovanému bol spotrebiteľský úver poskytnutý na kúpu spotrebného tovaru, prípadne služieb, t.j. na iný účel ako na výkon povolania alebo podnikania, pričom opak žalobca netvrdil a ani nepreukazoval. Z uvedených dôvodov bolo potrebné Zmluvou založený právny vzťah posúdiť aj podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a podľa relevantných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z.

44. Základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo (ex off) nevyhnutné vyriešiť skôr, než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti, bola, a to s ohľadom na skutočnosť, že veriteľom, s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu, na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka, nebol žalobca, ale banka – Všeobecná úverová banka, a.s. – a tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému mu bola postúpená, otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

45. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého subjektu – žalobcovi vyplýva ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

46. V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že žalobcom predloženými dôkazmi nebola preukázaná jeho aktívna vecná legitímácia, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému na žalobcu.

47. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone o bankách, ale aj v zákone č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 a vo vzťahu k úprave postúpenia pohľadávky obsiahnutej v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka predstavuje osobitnú úpravu (lex specialis). Postúpenie pohľadávky (cesia), všeobecne upravené v § 524 Občianskeho zákonníka, spočíva v tom, že do existujúceho záväzku vstúpi namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) nový veriteľ (postupník) na základe medzi nimi uzavretej zmluvy. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa tak, že novým veriteľom sa stáva postupník, ktorý tak nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými.

48. Vzhľadom na skutočnosť, že k postúpeniu žalobou uplatnenej pohľadávky malo v prejednávanej veci dôjsť na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 30. novembra 2017, jej Dodatku č. 6 z 20. decembra 2022 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo 7. marca 2023, a to s účinnosťou k 17. marcu 2023, teda v čase po nadobudnutí účinnosti zákona č. 299/2016 Z. z., pričom v zmysle vyššie citovaného prechodného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. k úprave účinnej od 1. januára 2017 sa touto, t.j. ustanoveniami upravujúcimi otázku prechodu a prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spravujú aj tie právne vzťahy upravené zákonom č. 129/2010 Z. z., a teda založené zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktoré vznikli pred uvedeným dňom jej účinnosti, bolo v rámci skúmania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu potrebné posúdiť, či k postúpeniu v konaní uplatnenej pohľadávky došlo v súlade aj s v čase postúpenia pohľadávky platnou a účinnou právnou úpravou prevodu práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, obsiahnutou vo vyššie citovaných ustanoveniach § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017. Súd mal v tejto súvislosti za to, že v danom prípade sa otázka prevodu práv vyplývajúcich zo Zmluvy netýka vzniku ňou založeného vzťahu, ani nárokov z neho vzniknutého pred dňom účinnosti dotknutej novely zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré otázky sú z jej pôsobnosti vylúčené.

49. Súd preto vychádzal zo zákonných predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky banky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vymedzených vo vyššie citovanom § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 a § 92 ods. 8 zákona o bankách, z ktorých vyplýva, že pre platné postúpenie takejto pohľadávky banky musia byť kumulatívne splnené všetky tam upravené podmienky, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná, a až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak je klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Uvedené podmienky sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase jej postúpenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku z 24. apríla 2018, sp. zn. 1 Cdo 147/2017, ktorý nadväzuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017, v zmysle ktorého nerešpektovanie zákonnej úpravy § 92 ods. 8 zákona o bankách má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom a spôsobuje nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

50. Z uvedeného a z označených zákonných ustanovení je zrejmé, že nielen v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, ale aj podľa § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 môže byť spôsobilým predmetom postúpenia iba taká pohľadávka banky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy nasledujúcej po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. To znamená, že predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky je konečná splatnosť alebo účinné zosplatnenie pohľadávky a zároveň kvalifikovaná výzva dlžníkovi upozorňujúca ho na nesplnenie jeho zmluvných povinností s možnosťou okamžitého zosplatnenia pohľadávky a jej postúpenia na iný subjekt.

51. Žalobca v konaní preukazoval účinné zosplatenie pohľadávky listinnými dôkazmi, a to Predžalobnou upomienkou z 31. januára 2020 a Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo 4. marca 2020. V zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pristúpiť k zosplateniu úveru za predpokladu, že takéto oprávnenie veriteľa bolo zmluvnými stranami dohodnuté, že spotrebiteľ bol na uplatnenie tohto práva upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní a že od omeškania so zaplatením splátky uplynuli tri mesiace. K uvedeným podmienkam pre zosplatenie úveru zo spotrebiteľskej zmluvy pristupuje v prejednávanom prípade požiadavka, osobitne vyplývajúca pre pohľadávky zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere z § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a contrario v spojení s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a spočívajúca vo vynaložení odbornej starostlivosti veriteľa pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

52. Dohodu strán o práve veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok žalobca preukázal predložením Zmluvy a Obchodných podmienok, v bode 35. ktorých bolo dojednané oprávnenie banky (pôvodného žalobcu) v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok žiadať od klienta (žalovaného) zaplatenie celej pohľadávky banky.

53. Žalobca však ani napriek výslovnej výzve súdu v konaní nepreukázal, že jeho právny predchodca disponoval týmto oprávnením aj v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. Z ustanovenia § 11 ods. 2 naposledy označeného zákona a contrario totiž vyplýva, že veriteľ je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru len za predpokladu, že konal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 uvedeného zákona, ktorou sa rozumie posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, a to aj s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých zákonom určených registrov.

54. Na základe vykonaného dokazovania však súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu nekonal s odbornou starostlivosťou, a teda pri uzatváraní predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nedodržiaval zákonom predpokladaný postup. Žalobca totiž v konaní, a to ani v reakcii na výslovnú výzvu súdu, nepreukázal, že by jeho právny predchodca konal v súlade s naposledy označenými zákonnými ustanoveniami. Pritom v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. platí, že ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Z povahy veci vyplýva, že posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver predovšetkým predpokladá zohľadnenie údajov o príjmoch a výdavkoch spotrebiteľa. Bez zohľadnenia pomeru medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa totiž nie je možné spoľahlivo posúdiť, či spotrebiteľovi po vynaložení bežných výdavkov zostane mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Informácie pre rozhodnutie veriteľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to v spolupráci so žiadateľom o úver, ako aj vyžiadanim údajov z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať, pričom za dostatočné možno považovať iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ potom veriteľ uvedeným spôsobom nepostupuje, dopúšťa sa v zmysle zákona (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.) porušenia povinnosti definovanej v § 7 ods. 1 uvedeného zákona, ktoré zákon č. 129/2010 Z. z. v ustanovení § 11 ods. 2 sankcionuje nemožnosťou požadovať jednorazové splatenie takýmto veriteľom poskytnutého úveru.

55. V prejednávannej veci žalobca v konaní nepredložil listiny spoľahlivo preukazujúce, že by jeho právny predchodca spôsobom súladným so zákonom posúdil schopnosť žalovaného splatiť poskytnutý spotrebiteľský úver. Rovnako, ani zo Zmluvy a ostatných priložených listín, ktorými žalobca v spore preukazoval svoj nárok, nevyplýva, že by jeho právny predchodca ako veriteľ posudzoval bonitu žalovaného. Jediné údaje o sociálno-ekonomickej situácii žalovaného sú obsiahnuté v samotnej Zmluve, avšak tieto nemožno považovať za súladné s požiadavkami vyplývajúcimi zo zákona č. 129/2010 Z. z., a to obzvlášť so zreteľom na absenciu akéhokoľvek overenia žalovaným deklarovaneho príjmu preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, nezávislých od žalovaného, a akéhokoľvek následného vyhodnotenia údajov o príjmoch a výdavkoch žalovaného v ich vzájomnej súvislosti a osobitne s ohľadom na životné minimum (žalovaného a dvoch nezaopatrených detí) za účelom posúdenia jeho schopnosti splácať predmetný spotrebiteľský úver. Iný ukazovateľ než žalovaným tvrdená výška jeho príjmu a nákladov na bývanie, ktorý by bol, respektíve mohol byť právnym predchodcom žalobcu pri potenciálnom posudzovaní platobnej schopnosti žalovaného použitý,

zo samotnej Zmluvy ani listín predložených žalobcom v priebehu konania nevyplynul. Zároveň, podľa názoru súdu, nemožno povinnosť vynaloženia odbornej starostlivosti zo strany veriteľa považovať za naplnenú len samotným tvrdením spotrebiteľa napríklad o výške jeho príjmu, ak toto nie je podopreté konkrétnymi podkladmi. V danom prípade pritom žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca uvedené údaje náležite preveril. Právny predchodca žalobcu síce od žalovaného požadoval údaj o výške jeho príjmu, avšak z príslušných dokumentov nevyplyva, že by si ním uvádzané údaje, týkajúce sa výšky jeho príjmu, akýmkoľvek spôsobom overil. Rovnako, pokiaľ ide o ďalšiu povinnú zložku, t.j. výdavky žalovaného, tieto právny predchodca žalobcu (nad rámec nákladov na bývanie, na preukázanie výšky ktorých žalovaný k Žiadosti a pôvodný žalobca k žalobe pripojil Informatívny doklad SIPO) takisto vôbec nepreveroval a ani dôkladne nezisťoval. Právny predchodca žalobcu sa totiž žalovaného dopytoval len na výdavky spočívajúce v nákladoch na bývanie a v mesačných splátkach pôžičiek, hypoték a leasingov, avšak opomenul ďalšie náklady na živobytie žalovaného a osôb, voči ktorým mal vyživovaciu povinnosť. Súčasne žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by jeho právny predchodca prihliadal na údaje z akejkoľvek príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (napríklad preverenie cez Sociálnu poisťovňu, register bankových úverov, preverenie exekúcií a podobne) či na v dnom čase platnú výšku životného minima na plnoletú fyzickú osobu a na nezaopatrené dieťa. S ohľadom na žalobcom predložené listinné dôkazy musel potom súd konštatovať, že uvedené zistenia je nevyhnutné vyhodnotiť ako porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu konať s odbornou starostlivosťou. Zo samotnej Zmluvy a k nej pripojených listín je zrejmé, že posúdenie bonity žalovaného nespĺňalo ani minimálne štandardy. Bez zistenia, overenia a zohľadnenia príjmov a výdavkov právny predchodca žalobcu nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného. Iba ich vzájomným porovnaním je totiž možné vyhodnotiť, či je spotrebiteľ dostatočne solventný a v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky.

56. Vychádzajúc z uvedeného, dospel súd k záveru, že z dôvodu, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca náležite skúmal a vyhodnotil schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver v zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v kontexte s ustanovením § 7 ods. 1 uvedeného zákona, nebol právny predchodca žalobcu v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie predmetného spotrebiteľského úveru. To znamená, že nemohlo dôjsť k účinnému zosplateniu úveru.

57. V zmysle čl. X. bodu 60. Obchodných podmienok bola Zmluva uzatvorená na dobu neurčitú. Vychádzajúc zo súdom konštatovanej neúčinnosti zosplatenia úveru, to potom znamená, že revolvingový úver naďalej trvá, keďže žalobca súdu napriek výzve nepreukázal iný spôsob ukončenia zmluvného vzťahu. Podmienka splatnosti pohľadávky banky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vyžadovaná § 92 ods. 8 zákona o bankách i § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 pre platné postúpenie takejto pohľadávky, teda nebola naplnená.

58. Z uvedeného dôvodu nie je potom ani následný právny úkon, t.j. samotné postúpenie pohľadávky, platným právnym úkonom, ale je neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, dôsledkom čoho žalobca nemá aktívnu vecnú legitimáciu v konaní.

59. Vzhľadom na uvedené súd žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní, spôsobeného neplatnosťou zosplatenia úveru a z tohto dôvodu i neplatnosťou následného postúpenia pohľadávky, keďže pohľadávka, ktorá bola predmetom postúpenia, nebola podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 spôsobilá na postúpenie, zamietol.

60. K tomu sa žiada dodať, že žalobcovi nebolo možné priznať nárok ani len na sumu zodpovedajúcu tým splátkam, ktoré už boli splatné pred postúpením pohľadávky. Zo znenia § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase postúpenia pohľadávky, t.j. v znení účinnom od 1. januára 2017, totiž vyplýva, že zákon vyžaduje pre platné postúpenie pohľadávky, aby pohľadávka ako celok bola po konečnom termíne splatnosti alebo sa stala splatnou pred konečným termínom splatnosti. Podstatným pre naplnenie tejto podmienky je teda skúmanie, kedy došlo alebo malo dôjsť k termínu konečnej splatnosti poskytnutého úveru ako celku, nielen jeho jednotlivých splátok.

61. Záverom súd považuje za dôležité uviesť, že je nepodstatné, že napriek vyššie uvedeným skutočnostiam o neplatnom postúpení pohľadávky z pôvodného žalobcu na terajšieho žalobcu bola Okresným súdom Košice – okolie v priebehu konania pripustená zmena strany sporu na strane žalobcu uznesením č. k. 10Csp/45/2023-53 z 28. apríla 2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20. mája 2023, keďže inštitút zmeny strany sporu je procesným inštitútom, pri ktorom sa súd zaoberá splnením podmienok len podľa § 80 CSP, a teda rozhoduje na návrh oprávneného subjektu s tým, že musí byť preukázaný súhlas toho, kto má vstúpiť na miesto žalobcu, a že nastala skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná. Jedná sa teda o splnenie formálnych podmienok, pričom otázkou, či tvrdené právo alebo povinnosť, ktoré mali byť prevedené, skutočne existujú a skutočne prešli na iný subjekt, sa súd môže zaoberať len v rozhodnutí vo veci samej, a nie pri skúmaní procesného nástupníctva (podobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júla 2018, sp. zn. 3 Obo 2/2018, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júla 2018, sp. zn. 3 Obo 1/2018, prípadne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2018, sp. zn. 8 Cdo 28/2017).

62. Navyše, súd marginálne poznamenáva, že podľa jeho názoru je spotrebiteľský úver, ktorý bol poskytnutý žalovanému, v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov z dôvodov vymedzených v § 10 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) v spojení s § 9 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., a preto veriteľovi vznikol z poskytnutého spotrebiteľského úveru nárok iba na vrátenie úverovej istiny rovnajúcej sa výške žalovaným vyčerpaných peňažných prostriedkov, t.j. sumy vo výške 7 505,00 eur, pričom žalovaný na čerpaný spotrebiteľský úver uhradil celkovo sumu vo výške 8 122,62 eur, a teda splatil viac, než mu bolo poskytnuté. To znamená, že ani v prípade, ak by došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, uplatnený nárok by žalobcovi nebolo možné priznať.

63. Na odôvodnenie konštatovaného súd len v krátkosti uvádza, že Zmluva neobsahuje údaj vyžadovaný § 10 ods. 1 písm. a) v spojení s § 9 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., t.j. informáciu o druhu spotrebiteľského úveru, a rovnako a predovšetkým náležitosť vyžadovanú § 10 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., t.j. dojednanie o povinnosti spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť úver na žiadosť veriteľa v plnej výške. Zo Zmluvy a ani zo žiadnej z k nej pripojených príloh, ktoré boli žalovaným podpísané, tiež nevyplýva ustanovením § 10 ods. 1 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. vyžadované dojednanie o výške poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom, hoci z Výpisu z Quatro Šikovnej karty je zrejmé, že žalovanému bol účtovaný celý rad poplatkov, a to minimálne poplatok za správu kartového účtu na pravidelnej mesačnej báze a celkom očividne v priamej spojitosti s poskytnutým spotrebiteľským úverom. Všetky uvedené nedostatky sú ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. sankcionované práve bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou na základe zmluvy s takýmito nedostatkami poskytnutého úveru. Navyše, naposledy uvedený poplatok sa mal podľa názoru súdu premietnuť aj do výšky RPMN, avšak medzi predpokladmi uvedenými v Zmluve pre jej indikatívny výpočet absentuje, z čoho možno usudzovať aj na záver, že RPMN je v Zmluve uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, následkom čoho je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. Napokon, na nesprávnosť indikatívneho výpočtu RPMN možno usudzovať aj vzhľadom na to, že vychádza z predpokladov daných pri vyčerpaní celého úverového rámca poskytnutého spotrebiteľského úveru dňa 1. novembra 2011, teda takmer o rok skôr, než vôbec došlo k uzavretiu samotnej Zmluvy.

64. Len pre úplnosť súd poznamenáva, že na okolnosti veci, vedúce k zamietavému rozhodnutiu, bol žalobca v rámci výzvy realizovanej súdom postupom podľa § 138 CSP opakovane explicitne upozornený.

65. S poukazom na všetky vyššie uvádzané zistenia a ich právne posúdenie musel súd rozhodnúť spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku a žalobu žalobcu v rozsahu po čiastočnom späťvzati zamietnuť.

66. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

67. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

68. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

69. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami CSP. Žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, keďže mu bolo potrebné pričítať úspech aj v časti, v ktorej bolo konanie zastavené, vzhľadom na to, že zastavenie konania v príslušnej časti zavinil žalobca čiastočným späťvzatím žaloby, ku ktorému pristúpil v reakcii na výzvu súdu. Žalovaný má teda nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, avšak vzhľadom na skutočnosť, že náhradu trov konania si neuplatnil a zároveň zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplývajú, súd, postupujúc v súlade s princípom uvedeným v čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, nevyhradil rozhodnutie o výške trov konania samostatnému uzneseniu v zmysle § 262 ods. 2 CSP, ale priamo rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal a žalobca ako neúspešná strana sporu nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Mestský súd Košice (§ 362 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).